

На основу члана 337. став 3. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", број 145/14) и члана 42. став 1. Закона о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС и 44/14),

Влада доноси

УРЕДБУ О ОБЕЛЕЖАВАЊУ (МАРКИРАЊУ) ДЕРИВАТА НАФТЕ

(Сл. гласник РС бр. 51/15 , 5/17)

Члан 1.

(1) Овом уредбом ближе се уређују услови, начин и поступак обележавања (маркирања) деривата нафте који се стављају на тржиште.

(2) Стављање на тржиште деривата нафте у смислу ове уредбе је стављање у промет деривата нафте на тржиште Републике Србије, стављање у промет деривата нафте на тржиште Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 и извоз деривата нафте.

Члан 2.

Ова уредба не односи се на деривате нафте, и то:

- 1) који се купују за образовање обавезних и робних резерви;
- 2) који се отпремају из објекта за производњу деривата нафте у објекте за трговину на велико нафтом и дериватима нафте, који су истовремено и акцизна складишта у складу са прописима којима се уређује област акциза.

Члан 3.

Поједини изрази који се употребљавају у овој уредби имају следеће значење:

- 1) деривати нафте су безоловни моторни бензин, гасно уље ЕВРО ДИЗЕЛ, дизел гориво ГАСНО УЉЕ 0,1 и течни нафтни гас који испуњавају захтеве ближе прописане прописима који уређују техничке и друге захтеве, које морају да испуне течна горива нафтног порекла, односно течни нафтни гас;
- 2) маркирање је поступак додавања одређене количине маркера у деривате нафте ради уређења и контроле тржишних токова деривата нафте;
- 3) маркер је једињење на бази нано технологије које је након додавања у деривате нафте стабилно, без боје и мириса, видљиво само са високо осетљивим уређајима за детекцију, које не утиче на физичко-хемијске карактеристике деривата нафте, лако се хомогенизује са дериватима нафте након додавања, у еколошком погледу је безбедно за руковање по животну средину и здравље радника на манипулацији у производним погонима, лиценцираним складиштима и малопродајним објектима;
- 4) национални маркер је маркер типа А за маркирање деривата нафте који се стављају на тржиште Републике Србије и маркер типа Б за маркирање деривата нафте, који се стављају на тржиште територије Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244;
- 5) извозни маркер је тип маркера за маркирање деривата нафте намењених извозу из Републике Србије;
- 6) услуга маркирања обухвата маркирање и узорковање деривата нафте, испоруку маркера и опреме за маркирање, мерење концентрације маркера у дериватима нафте, испоруку уређаја и опреме за мерење концентрације маркера, одржавање и подешавање уређаја за мерење концентрације маркера, обуку и

техничку помоћ, пропаганду услуге маркирања и на захтев обезбеђење мониторинга у складу са стандардом СРПС ЕН 14274;

7) концентрација маркера је количина маркера у деривату нафте, изражена у процентима у односу на количину маркера која је одређена као циљана концентрација од 100%;

8) ниво дозирања маркера је количина маркера потребна за постизање циљане концентрације маркера у 1000 литара деривата нафте;

9) енергетски субјекти су правна лица или предузетници који имају лиценцу за обављање енергетске делатности, који обављају енергетску делатност производње деривата нафте, енергетску делатност трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом и енергетску делатност трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање возила;

10) обвезници маркирања су правна лица или предузетници који имају лиценцу за обављање енергетске делатности производње деривата нафте, енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом када врше увоз, као и органи државне управе када стављају у промет деривате нафте који нису маркирани сагласно овој уредби;

11) повлачење деривата нафте јесте свака активност или мера којом се спречава дистрибуција, излагање или нуђење деривата нафте за који је утврђено да не садржи прописану концентрацију и/или тип маркера;

12) опозивање деривата нафте јесте свака активност или мера којом се врши повраћај деривата нафте за који је утврђено да не садржи прописану концентрацију и/или тип маркера, који је произвођач или дистрибутер већ испоручио или учинио доступним потрошачима и другим корисницима;

13) прописана концентрација маркера у смислу ове уредбе је концентрација маркера већа или једнака 90% утврђена лабораторијским уређајем, односно изузетно у случају течног нафтног гаса већа или једнака 80% утврђена теренским уређајем.

Члан 4.

(1) Деривати нафте који се стављају на тржиште морају бити обележени (маркирани) (у даљем тексту: маркирани), у складу са законом и овом уредбом.

(2) Маркирање деривата нафте који се стављају на тржиште, врши се посебним маркерима у зависности од тога да ли се деривати нафте стављају на тржиште Републике Србије или на тржиште територије Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

(3) Маркирање деривата нафте за извоз врши се у случају поремећаја у тржишним токовима деривата нафте утврђених надзором министарстава из члана 16. ове уредбе.

(4) Одлуку о маркирању деривата нафте који се извозе доноси Влада на предлог министарства надлежног за послове енергетике, а по прибављеном мишљењу министарства надлежног за послове трговине и министарства надлежног за послове финансија.

Члан 5.

(1) Националним маркером типа А маркирају се деривати нафте који се стављају на тржиште Републике Србије.

(2) Националним маркером типа Б маркирају се деривати нафте који се стављају на тржиште територије Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

(3) Извозним маркером маркирају се деривати нафте који се извозе.

Члан 6.

(1) Деривати нафте из домаће производње маркирају се у објектима за производњу деривата нафте приликом њиховог отпремања на тржиште.

(2) Деривати нафте из увоза маркирају се у објектима за трговину на велико нафтом и дериватима нафте приликом њиховог отпремања на тржиште.

(3) Маркирање деривата нафте из ст. 1. и 2. овог члана може да се врши и у транспортном средству приликом утовара из објекта за производњу деривата нафте, односно из објекта за трговину на велико нафтом и дериватима нафте на аутопретакалишту, вагонпретакалишту или пристану.

(4) Отпремница која прати деривате нафте приликом стављања на тржиште мора да садржи као прилог извештај о извршеном маркирању из члана 14. став 1. ове уредбе.

Члан 7.

Маркирање деривата нафте може да врши домаће или страно правно лице под условом да:

- 1) је регистровано код надлежног органа;
- 2) му није правоснажном судском одлуком изречена казна за привредни преступ или прекршај и заштитна мера - забрана правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу или заштитна мера - забрана правном лицу да врши одређене делатности, у складу са законом којим се уређују привредни преступи и законом којим се уређују прекршаји за делатност која је предмет јавног тендера, а која је на снази у време објављивања јавног позива;
- 3) је измирило доспеле порезе и доприносе и друге јавне дажбине;
- 4) располаже неопходним финансијским капацитетом;
- 5) располаже неопходним пословним капацитетом који подразумева више реализованих пројеката маркирања;
- 6) располаже неопходним техничким капацитетом који подразумева поседовање одговарајућих сертификата;
- 7) има закључен уговор о пословно-техничкој сарадњи са најмање једном лабораторијом акредитованом у складу са стандардом СРПС ЕН ИСО/ИЕЦ 17025;
- 8) је произвођач маркера на бази нано технологије;
- 9) поседује одговарајући информациони систем за праћење и размену података;
- 10) располаже неопходним кадровским капацитетом;
- 11) има припремљен акт који најмање садржи опис маркера, поступак и начин додавања маркера, ниво дозирања маркера, поступак и методу узимања узорака деривата нафте ради утврђивања концентрације маркера, поступак, методу и технику вршења контроле и утврђивања концентрације маркера, начин приказивања резултата мерења концентрације маркера, опис уређаја и опреме и правила за коришћење, подешавање и одржавање опреме.

Члан 8.

- (1) Избор лица из члана 7. ове уредбе врши се у поступку јавног тендера.
- (2) Поступак јавног тендера покреће се одлуком о расписивању јавног тендера коју доноси министарство надлежно за послове енергетике.
- (3) Поступак јавног тендера спроводи тендерска комисија, коју образује министар надлежан за послове енергетике, а коју чине представници министарства надлежног за послове енергетике, министарства надлежног за послове трговине и министарства надлежног за послове финансија.
- (4) Поступак јавног тендера обухвата израду тендерске документације, израду и објављивање јавног позива за подношење понуда за пружање услуге маркирања деривата нафте, подношење и пријем понуда и отварање и оцену понуда.
- (5) Стручне послове у вези са припремом и спровођењем јавног тендера обавља министарство надлежно за послове енергетике.
- (6) Одлуку о избору лица које пружа услугу маркирања, на предлог комисије из става 3. овог члана, доноси министарство надлежно за послове енергетике.
- (7) Рок за пружање услуге маркирања је пет година са могућношћу продужења, али не дуже од 20 година.

Члан 9.

Тендерска документација из члана 8. став 4. ове уредбе садржи:

- 1) јавни позив;
- 2) рок у коме се врши услуга маркирања;
- 3) одговарајуће податке о стању на домаћем тржишту деривата нафте;
- 4) образац понуде;
- 5) образац структуре цене услуге маркирања деривата нафте која је изражена у динарима и еврима;
- 6) елементе за вредновање понуде;
- 7) податке о средству финансијског обезбеђења којим учесник на јавном тендеру обезбеђује испуњење својих обавеза у поступку јавног тендера и којим гарантује испуњење својих обавеза из ове уредбе;
- 8) услове за учешће на јавном тендеру, као и доказе о испуњености услова који се подносе уз пријаву за учешће на јавном тендеру у складу са овом уредбом;
- 9) образац изјаве да учесник на јавном тендеру прихвата услове из јавног позива и тендерске документације.

Члан 10.

- (1) Јавни позив за учешће на јавном тендеру објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије", најмање у једном дневном листу и у једном међународном гласилу.
- (2) О објављивању јавног позива из става 1. овог члана стара се министарство надлежно за послове енергетике.

Члан 11.

- (1) За услугу маркирања енергетски субјекти дужни су да сnose трошкове маркирања по цени коју објављује лице које пружа услугу маркирања у "Службеном гласнику Републике Србије".
- (2) Промена цене услуге маркирања врши се када се промени средњи курс за евро Народне банке Србије за $\pm 3\%$ у односу на цену изражену у еврима из члана 9. тачка 5) ове уредбе, ако је од последње промене цене прошло више од 30 дана.

- (3) Изузетно од става 2. овог члана, промена цене услуге маркирања може се извршити на предлог радног тела из члана 20. ове уредбе.
- (4) О промени цене из ст. 2. и 3. овог члана лице које пружа услугу маркирања дужно је да обавести министарство надлежно за послове енергетике.
- (5) Министарство надлежно за послове енергетике може захтевати измену цене услуге маркирања ако није утврђена у складу са овом уредбом.
- (6) Лице које пружа услугу маркирања, услугу маркирања може пружати само по ценама из става 1. овог члана.

Члан 12.

- (1) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да на захтев:
- 1) енергетских субјеката пружа услугу маркирања деривата нафте;
  - 2) тржишне инспекције испоручи уређаје и опрему за мерење и утврђивање концентрације маркера и пружа обуку и техничку помоћ.
- (2) Лице које је изабрано да пружа услугу маркирања дужно је да:
- 1) најкасније у року од 60 дана од дана избора на јавном тендеру оснује привредно друштво за обављање послова маркирања, у складу са прописима Републике Србије;
  - 2) најкасније седам дана од оснивања привредног друштва из тачке 1) овог става објави акт из члана 7. тачка 11) ове уредбе у "Службеном гласнику Републике Србије";
  - 3) најкасније 90 дана од дана избора на јавном тендеру започне са пружањем услуге маркирања деривата нафте.

Члан 13.

- (1) Поступак маркирања покреће се захтевом обвезника маркирања.
- (2) Захтев из става 1. овог члана подноси се лицу које пружа услугу маркирања.
- (3) Уз захтев из става 1. овог члана подноси се и доказ о уплати трошкова маркирања, осим ако то није другачије уређено уговором којим се регулишу међусобни односи обвезника маркирања и лица које пружа услугу маркирања.
- (4) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да, најкасније у року од 24 сата од подношења захтева из става 1. овог члана, изврши маркирање деривата нафте, осим у случају више силе, када је дужно да поступи у разумном року.

Члан 14.

- (1) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да након маркирања утврди количину маркера у дериватима нафте који су маркирани и изда обвезнику маркирања извештај о извршеном маркирању који нарочито садржи: идентификациони број и намену резервоара, количину и назив деривата нафте која је маркирана, количину и тип додатог маркера, датум и време маркирања.
- (2) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да након маркирања изврши проверу концентрације маркера и изда потврду о провери концентрације маркера, на начин и у обиму утврђеном актом из члана 7. тачка 11) ове уредбе.
- (3) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да, на захтев енергетског субјекта, као и министарства надлежног за послове енергетике, утврди концентрацију маркера и изда потврду о концентрацији маркера.

(4) Енергетски субјект може да затражи да национална лабораторија за форензичко утврђивање концентрације маркера у саставу Војнотехничког института Београд (у даљем тексту: национална лабораторија) изврши анализу арбитражног узорка узетог у поступку из ст. 2. и 3. овог члана.

(5) Енергетски субјект врши уплату трошкова услуге из става 3. овог члана по цени из члана 11. став 1. ове уредбе, а након извршења услуге, у складу са законом.

(6) У случају из става 3. овог члана, уколико лице које пружа услугу маркирања утврди да дериват нафте не садржи прописану концентрацију маркера и/или прописани тип маркера, енергетски субјект је дужан да одмах предузме мере повлачења и/или опозива тог деривата нафте.

(7) У случају да током употребе дође до промене у маркеру тако да маркер не омогућава праћење и контролу тржишних токова деривата нафте, лице које пружа услугу маркирања дужно је да отклони уочену промену или изврши замену маркера у року не дужем од шест месеци.

Члан 15.

(1) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да министарству надлежном за послове енергетике, министарству надлежном за послове трговине и министарству надлежном за послове финансија два пута месечно доставља извештај о маркирању деривата нафте и извештај о контроли маркера у дериватима нафте и то: до 20. у месецу, за период од 1. до 15. тог месеца, односно до 5. у месецу, за период од 16. у претходном месецу до краја тог месеца, као и друге извештаје на захтев министарства надлежног за послове енергетике.

(2) Извештај о маркирању из става 1. овог члана нарочито садржи податке о власнику деривата нафте, локацији, количини по врстама деривата нафте и количини и врсти утрошеног маркера.

(3) Извештај о контроли маркера у дериватима нафте из става 1. овог члана нарочито садржи податке о власнику деривата нафте, локацији, врсти и количини деривата нафте, датуму контроле, као и резултат контроле маркера у деривату нафте, укључујући и резултате контрола на захтев енергетског субјекта.

(4) Лице које пружа услугу маркирања дужно је да на захтев министарства надлежног за послове енергетике обезбеди мониторинг квалитета деривата нафте у складу са стандардом СРПС ЕН 14274.

Члан 16.

(1) Надзор над спровођењем ове уредбе врше министарство надлежно за послове енергетике, министарство надлежно за послове трговине и министарство надлежно за послове финансија.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем ове уредбе врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора на тржишту Републике Србије у складу са законом којим се уређује трговина.

(3) Тржишни инспектор има право и дужност да:

1) узима узорак на основу извештаја из члана 14. став 1. ове уредбе и то из:

(1) енергетских објеката на којим се обавља енергетска делатност: производње деривата нафте, трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, трговине моторним и

другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава и складиштења нафте, деривата нафте и биогорива;

(2) транспортних средстава (аутоцистерни, вагон цистерни, пловних објеката и др.);

(3) објеката за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе;

(4) сопствених станица за снабдевање превозних средстава;

(5) погонских резервоара моторних возила крајњих корисника деривата нафте, самостално или у сарадњи са другим државним органима;

2) узима узорке са осталих места укључујући и код корисника код којих се налази дериват нафте, самостално или у сарадњи са другим државним органима;

3) врши контролу присуства и концентрације маркера.

(4) Тржишни инспектор је овлашћен да у вршењу надзора:

1) решењем привремено забрани стављање у промет на тржиште Републике Србије деривата нафте за које је утврђено да не садрже прописану концентрацију маркера и/или прописани тип маркера, као и да спроведе додатне мере и осигура да се ограничење или забрана поштује пломбирањем резервоара и точионих апарата који су повезани са резервоаром;

2) решењем одреди повлачење или опозивање деривата нафте који не садржи прописану концентрацију маркера и/или прописани типа маркера;

3) на писани захтев енергетског субјекта закључком одреди поступање са дериватом нафте који не садржи прописану концентрацију маркера и/или прописани тип маркера и то:

(1) складиштење деривата нафте у складу са прописима;

(2) дораду сопствених деривата нафте енергетског субјекта лиценцираног за обављање енергетске делатности производње нафте, деривата нафте и биогорива;

(3) продају деривата нафте енергетском субјекту лиценцираном за обављање енергетске делатности производње нафте, деривата нафте и биогорива у сврху њихове дораде, уз претходно прибављену сагласност тог енергетског субјекта;

(4) извозно царинење деривата нафте у складу са царинским прописима;

4) на писани захтев енергетског субјекта, који је поднет у року од највише 30 дана од дана утврђивања одступања од прописане концентрације маркера и/или типа маркера, одреди анализу у националној лабораторији арбитражног узорка који се налази код тржишног инспектора;

5) у случају из члана 14. став 6. ове уредбе, на писани захтев енергетског субјекта за отклањање неусаглашености деривата нафте, контролом утврди испуњеност прописаних услова у вези са прометом деривата нафте и закључком утврди оправданост захтева. У случају оправданости захтева закључком се одређује начин и место усаглашавања деривата са прописаним захтевима.

(5) Трошкове настале поступањем са дериватом нафте који не садржи прописану концентрацију маркера и/или прописани тип маркера, као и трошкове анализе из става 4. тачка 4) овог члана, сноси енергетски субјект.

(6) Тржишна инспекција о поступку спроведеном у складу са ставом 4. тачка 5) овог члана доставља извештај министарству надлежном за послове енергетике.

(7) Тржишни инспектор је овлашћен, у случају да се приликом инспекцијског надзора код пољопривредног газдинства које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава утврди да дериват нафте у узорку става 3. тачка 1) подтач. (3), (4) и (5) и тачка 2) овог члана не садржи одговарајућу концентрацију маркера, да предложи надлежном органу да одреди пасивни статус пољопривредном газдинству, у складу са правилником којим се уређују упис, обнова и пасиван статус регистрованог пољопривредног газдинства.

Члан 17.

(1) Казниће се за привредни преступ енергетски субјект - правно лице ако у промет стави, односно испоручи на тржиште деривате нафте који нису маркирани у складу са чланом 4. ове уредбе, новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара.

(2) Казниће се за привредни преступ енергетски субјект - правно лице ако не поступи у складу са чланом 14. став 6. ове уредбе, новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара.

(3) Казниће се за привредни преступ правно лице које пружа услугу маркирања уколико маркирање не врши у складу са одредбама чл. 11 , 12 , 13. и 14. ове уредбе, новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара.

(4) Одговорно лице у енергетском субјекту - правном лицу и правном лицу које пружа услугу маркирања, у случајевима из ст. 1, 2. и 3. овог члана, казниће се за привредни преступ новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

(5) За привредни преступ из става 1. овог члана, правном лицу може се изрећи заштитна мера забране да се бави одређеном привредном делатношћу у трајању од шест месеци до три године.

Члан 18.

(1) Казниће се за прекршај правно лице које пружа услугу маркирања ако не доставља извештај у складу са чланом 15. ове уредбе, новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара.

(2) Одговорно лице у правном лицу које пружа услугу маркирања, у случају из става 1. овог члана, казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Члан 19.

(1) Казниће се за прекршај енергетски субјект - предузетник ако у промет стави, односно испоручи на тржиште деривате нафте који нису маркирани у складу са чланом 4. ове уредбе, новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

(2) Казниће се за прекршај енергетски субјект - предузетник ако не поступи у складу са чланом 14. став 6. ове уредбе, новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

(3) За прекршај из става 1. овог члана, енергетском субјекту - предузетнику може се изрећи заштитна мера забране вршења одређених делатности у трајању од шест месеци до три године.

Члан 19а

(1) Казниће се за прекршај правно лице, предузетник или пољопривредно газдинство (правно лице или предузетник) које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава, ако се приликом инспекцијског надзора утврди да дериват нафте у узорку

из члана 16. став 3. тачка 1) подтач. (3), (4) и (5) и тачка 2) ове уредбе не садржи одговарајућу концентрацију маркера, и то:

- правно лице, новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара;
- одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара;
- предузетник, новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара;
- пољопривредно газдинство, новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

(2) За прекршај из става 1. овог члана правном лицу и предузетнику може се изрећи заштитна мера забране вршења одређених делатности у трајању од шест месеци до три године.

Члан 20.

У циљу праћења програма маркирања министар надлежан за послове енергетике образује радно тело које чине представници министарства надлежног за послове енергетике, министарства надлежног за послове трговине, министарства надлежног за послове финансија, министарства надлежног за послове одбране и др.

Члан 21.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о обележавању (маркирању) деривата нафте ("Службени гласник РС", број 46/13).

Члан 22.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", осим одредбе члана 4. став 1, која се у односу на органе државне управе из члана 3. тачка 10) примењује од 1. априла 2016. године.